

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตรการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ จำนวน ๖ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพเกษตรกรกรม
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสุรินทร์

ความเป็นมา

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีกำหนดนโยบาย “ Quick Wh” ๗ วาระเร่งด่วนได้แก่ ความปลอดภัยของผู้เรียน หลักสูตรฐานสมรรถนะ บิ๊กดาต้า (Big Data) การขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศอาชีวศึกษา การพัฒนาทักษะทางอาชีพ การศึกษาตลอดชีวิต และการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการเป็นพิเศษ สำนักงาน กศน. จึงได้มีการนำนโยบายที่เกี่ยวข้อง ๒ วาระสำคัญ คือ พัฒนาทักษะอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต มาดำเนินการขับเคลื่อน โดยการจัดทำโครงการจัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาอาชีพ re-skill และ up-skill จำนวนหลักสูตร ๕ กลุ่มอาชีพ คือ หลักสูตรกลุ่มอาชีพเกษตรกรกรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์และอาชีพเฉพาะทาง เพื่อพัฒนาประชาชนให้มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาและต่อยอดประกอบอาชีพของตนเองรวมถึงการส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในชุมชน อันจะส่งผลให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพสร้างรายได้ประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในชุมชน ต่อไป

หลักสูตรการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองต่ออาชีพเกษตรกรกรม ซึ่งนับเป็นอาชีพหลักของเกษตรกรของประเทศ ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยเคมีเป็นหลัก เนื่องจากหาซื้อได้ง่าย ใช้แล้วเห็นผลรวดเร็ว แต่ในระยะยาวส่งผลให้ดินเสื่อมโทรม รวมทั้งผลกระทบต่อด้านสารตกค้างในผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อสุขภาพของผู้บริโภค การใช้ปุ๋ยชีวภาพ ซึ่งผลิตจากสารธรรมชาติ เป็นทางเลือกหนึ่งในการแก้ปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการใช้ปุ๋ยเคมี ลดรายจ่ายในการจัดซื้อปุ๋ย เป็นการนำเศษอาหารพืชที่มีมาใช้ประโยชน์ต่อทางการเกษตร สามารถเป็นผลผลิตทางการเกษตรในระยะยาว และการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ สามารถทำเป็นอาชีพสร้างรายได้ให้กับประชาชนได้อีกอาชีพหนึ่ง ส่งผลดีต่อสุขภาพและสภาพแวดล้อมโดยรวมและส่งเสริมการพึ่งพาตนเองของชุมชน การดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องมีหลักสูตรที่สอดคล้องความต้องการของประชาชนในชุมชน หลักสูตรการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพจึงเป็นหลักสูตรหนึ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพด้านการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ธรรมชาติมุ่งเน้นให้ผู้ประกอบอาชีพใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ
๒. เป็นหลักสูตรที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ตามศักยภาพของพื้นที่ และวิถีชีวิตของคนในชุมชน
๓. เป็นหลักสูตรการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมาย ผู้ไม่มีอาชีพหรือผู้ที่มีอาชีพแล้ว และต้องการพัฒนาอาชีพของตนเองให้มีความมั่นคง ให้มีความพร้อมที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ
2. เพื่อให้ผู้เรียนผลิตปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพใช้ในการปลูกพืชเกษตรธรรมชาติ

เป้าหมาย

หลักสูตรการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสุรินทร์ กำหนดคุณสมบัติกลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการอบรม ดังนี้

1. ประชาชนผู้ไม่มีอาชีพ
2. ประชาชนผู้มีอาชีพและสนใจในอาชีพเกษตรกรรมที่ต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร จำนวน ๖ ชั่วโมง แบ่งเป็น

1. ภาคทฤษฎี จำนวน ๒ ชั่วโมง
2. ภาคปฏิบัติ จำนวน ๔ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ	๑. อธิบายเกี่ยวกับปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพประเภทต่าง ๆ ได้	๑. ประเภทของปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ ๒. การทำน้ำหมักชีวภาพ	๑. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพประเภทต่าง ๆ วัสดุโรงเรือน การเก็บรักษา และการนำไปใช้	๒	๑
๒	ทักษะการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ	๑. อธิบายขั้นตอนและสามารถปฏิบัติการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพสูตรต่าง ๆ ได้ ๒. สามารถใช้และเก็บรักษาปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพได้ถูกต้อง	๑. ขั้นตอนการทำและฝึกปฏิบัติการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพสูตรต่าง ๆ ได้	๑. วิทยากรให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ - ปุ๋ยหมักจากปุ๋ยคอก - ปุ๋ยหมักจากพืช - การทำน้ำหมักชีวภาพ		๓
รวม					๒	๔

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารความรู้การทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ
๒. ใบความรู้การทำปุ๋ยชีวภาพ
๓. ภูมิปัญญา / ผู้รู้/ วิทยากร
๔. แหล่งเรียนรู้การผลิตปุ๋ยชีวภาพการวัดผลประเมินผล

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. เข้าร่วมกิจกรรมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลงานที่มีคุณภาพ

คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร

๑. นางนิทรา วานูนาม	ตำแหน่ง ครูชำนาญการ
๒. นางทิพย์ภวีย์ เจริญผล	ตำแหน่ง ครูอาสาสมัครฯ
๓. นายจรรยา คงคาพันธ์	ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล
๔. นายพีรพล พวงอินทร์	ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล
๕. นางสาวอาทิตย์ยา สีหาทัพ	ตำแหน่ง ครู ศรช.
๖. นายกีฬาวรรธ สาภูเมือง	ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล

คณะกรรมการพิจารณากลับกรองหลักสูตร

๑. นายสันต์ วิสารัตน์
๒. นายจตุรงค์ ตรงใจ

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ.๒๕๕๔ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ (ข้อ ๙) การจัดทำและพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นผู้อนุมัติหลักสูตร โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ..........ผู้เสนอหลักสูตร
(นางนิทรา วานนาม)
ครูชำนาญการ

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายสมพงษ์ สมทิพย์)
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายพิเชษฐ์ ดียิ่ง)
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสุรินทร์

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ.....
 หลักสูตรการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ จำนวน ๖ ชั่วโมง (เรียนวันละ.....ชั่วโมง)
 ระหว่างวันที่..... เวลาเรียน.....น.
 สถานที่จัด.....

วัน เดือน ปี/เวลา	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่..... เวลา.....	๑. ประเภทของปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ ๒. การทำน้ำหมักชีวภาพ	๑. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ ประเภทต่าง ๆ วัสดุโรงเรือน การเก็บรักษา และการนำไปใช้	เรียนวันละ ๓ ชม. ทฤษฎี ๒ ปฏิบัติ ๑
วันที่..... เวลา.....	๑. ขั้นตอนการทำและฝึกปฏิบัติการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพสูตรต่าง ๆ ได้	๑. วิทยากรให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ - ปุ๋ยหมักจากปุ๋ยคอก - ปุ๋ยหมักจากพืช - การทำน้ำหมักชีวภาพ	เรียนวันละ ๓ ชม. ปฏิบัติ ๓

ลงชื่อ.....วิทยาการ
 (.....)
 วันที่...../...../.....

ลงชื่อ.....ครู กศน.ตำบล/ครู ศรช.
 (.....)
 วันที่...../...../.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจแผน
 (.....)
 วันที่...../...../.....

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ
 (.....)
 วันที่...../...../.....

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

กำหนดการจัดอบรม

หลักสูตรการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ จำนวน ๖ ชั่วโมง

วันที่ เดือน พ.ศ.....

ณ..... หมู่ที่ ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัดสุรินทร์

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสุรินทร์

เวลา	๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐ น.	ลงทะเบียน
	๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น.	พิธีเปิดโครงการ โดย
	๐๙.๐๐ - ๑๑.๐๐ น.	วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ ประเภทต่าง ๆ วัสดุโรงเรือน การเก็บรักษา และการนำไปใช้ โดยวิทยากร
	๑๑.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	วิทยากรให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ - ปุ๋ยหมักจากปุ๋ยคอก - ปุ๋ยหมักจากพืช โดยวิทยากร
	๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
	๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.	วิทยากรให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ (ต่อ) - ปุ๋ยหมักจากปุ๋ยคอก - ปุ๋ยหมักจากพืช โดยวิทยากร
	๑๕.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.	วิทยากรให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติโดยการเลือกบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับ ปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพแต่ละชนิด แต่ละสูตรและการนำไปใช้ ได้อย่างเหมาะสม โดยวิทยากร.....

หมายเหตุ : ๑. กำหนดการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

๒. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลา ๑๐.๓๐ น. และ ๑๔.๓๐ น.